

SEMINARIS TEMÀTICS D'APROFUNDIMENT LABORATORI DE TRANSFORMACIÓ EDUCATIVA

Educació de qualitat com a objectiu i com a mitjà

El marc de la UNESCO

Marina Gay i Faura

mgay@catesco.org

24 de maig de 2022

ESTRUCTURA DE LA PRESENTACIÓ

Educació de qualitat com a objectiu i com a mitjà_El marc de la UNESCO

- **Introducció:** El per què, el què i el com de l'educació en el relat de la UNESCO
- **BLOC 1. L'educació i els ODS: finalitat i condició de possibilitat**
 - ❑ L'Agenda 2030: la resposta global als reptes de la humanitat i del planeta
 - ❑ La definició d'educació de qualitat en el marc internacional → Incheon
 - ❑ L'Educació: condició de possibilitat per a l'assoliment dels ODS
- **BLOC 2. La proposta de la UNESCO: un nou contracte social per a l'educació**
 - ❑ Entre promeses del passat i futurs incerts
 - ❑ Renovació de l'educació
 - ❑ Un nou contracte social
- **BLOC 3. I tot això, aquí, què? Les oportunitats del currículum.**
 - ❑ En el per què
 - ❑ En el què
 - ❑ En el com
- **BLOC 4. ABPxODS: una pràctica que respon al plantejament de la UNESCO**
 - ❑ Educació per als ODS
 - ❑ ABP orientat a ODS
- **Proposta de reflexió pedagògica**

→ BLOC 1. L'educació i els ODS: finalitat i condició de possibilitat

- ❑ **L'Agenda 2030: la resposta global als reptes de la humanitat i del planeta**
- ❑ La definició d'educació de qualitat en el marc internacional → Incheon
- ❑ L'Educació: condició de possibilitat per a l'assoliment dels ODS

AGENDA 2030: 17 OBJECTIUS PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

L'agenda global per a donar resposta als reptes de la humanitat i del planeta

→ BLOC 1. L'educació i els ODS: finalitat i condició de possibilitat

- ❑ L'Agenda 2030: la resposta global als reptes de la humanitat i del planeta
- ❑ La definició d'educació de qualitat en el marc internacional → Incheon
- ❑ L'Educació: condició de possibilitat per a l'assoliment dels ODS

EL MÓN AVUI, REPTES DE LA HUMANITAT I DEL PLANETA

Font diari El Periódico (2/11/2020)

Font diari Ara (29/12/2018)

McKinsey Global Institute Twelve Potentially Economically Disruptive Technologies

Mobile Internet

Cloud technology

Internet of Things

Renewable energy

Energy storage

Advanced robotics

Automation of knowledge work

Advanced materials

Next-generation genomics

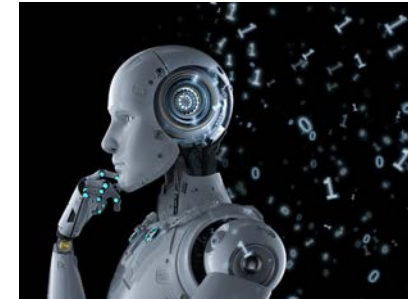
Advanced oil and gas exploration and recovery

Autonomous and near-autonomous vehicles

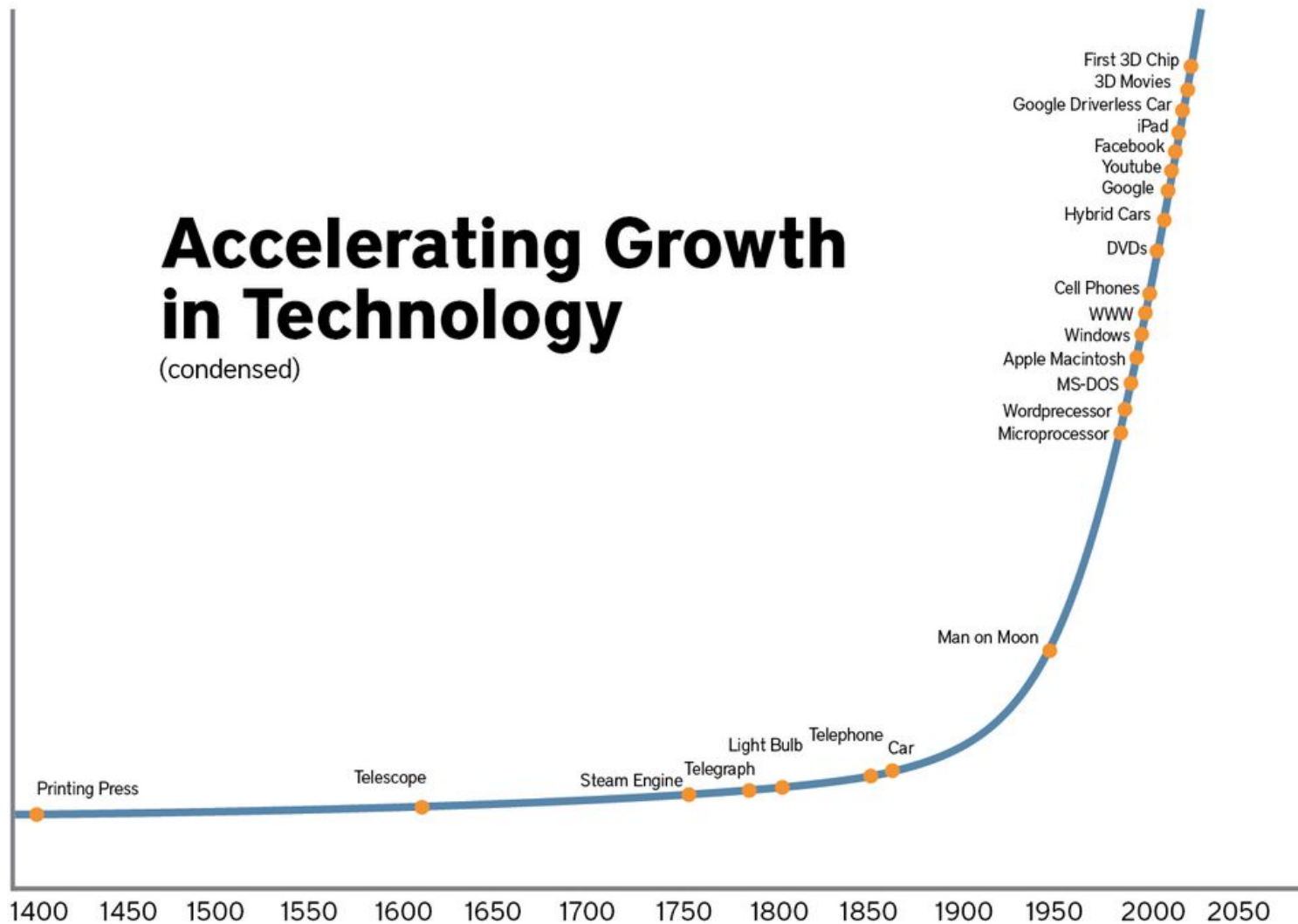

3D printing

Accelerating Growth in Technology

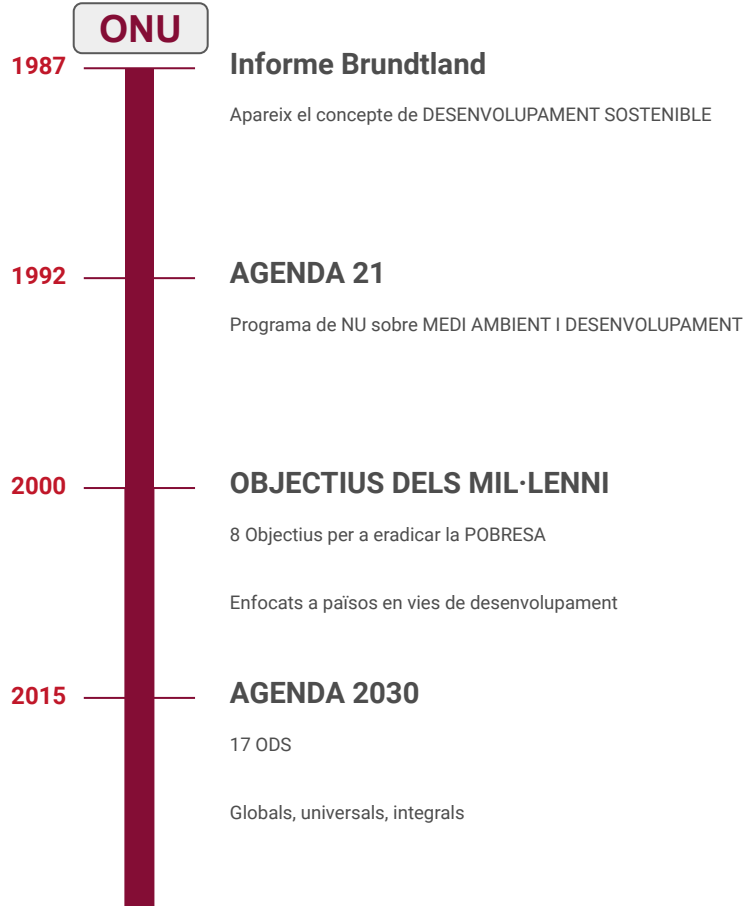
(condensed)

L'AGENDA 2030: 17 OBJECTIUS PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

COM HEM ARRIBAT FINS AQUÍ?

CANVI CLIMÀTIC
SALUT PLANETÀRIA
DECREIXEMENT ECONÒMIC
DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE
JUSTÍCIA CLIMÀTICA
CIUTADANIA GLOBAL
JUSTÍCIA GLOBAL
PAU

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

<p>1 FI DE LA POBRESA</p>	<p>2 FAM ZERO</p>	<p>3 SALUT I BENESTAR</p>	<p>4 EDUCACIÓ DE QUALITAT</p>	<p>5 IGUALTAT DE GÈNERE</p>	<p>6 AIGUA NETA I SANEJAMENT</p>
<p>7 ENERGIA ASSEQUIBLE I NO CONTAMINANT</p>	<p>8 TREBALL DECENTI I CREIXEMENT ECONÒMIC</p>	<p>9 INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURA</p>	<p>10 REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS</p>	<p>11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES</p>	<p>12 PRODUCCIÓ I CONSUM RESPONSABLES</p>
<p>13 ACCIÓ PEL CLIMA</p>	<p>14 VIDA SUBMARINA</p>	<p>15 VIDA D'ECOSISTEMES TERRESTRES</p>	<p>16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES</p>	<p>17 ALIANCES PER A ASSOLIR ELS OBJECTIUS</p>	 OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

L'AGENDA 2030: 17 OBJECTIUS PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

169 FITES → MÍNIM COMÚ DENOMINADOR

ODS 3: 3.c Incrementar substancialment el finançament de la salut i la contractació, el desenvolupament, la capacitació i la retenció del personal sanitari als països en desenvolupament, especialment als països menys avançats i als petits estats insulars en desenvolupament

ODS 4: 4.7 Per a 2030, garantir que tot l'alumnat adquireixi els coneixements teòrics i pràctics necessaris per a promoure el desenvolupament sostenible, a través, entre d'altres, de l'educació per al desenvolupament sostenible i l'adopció d'estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i de la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.

ODS 5: 5.1 Posar fi a totes les formes de discriminació contra totes les dones i nenes a tot el món.

ODS 10: 10.2 Per a 2030, potenciar i promoure la inclusió social, econòmica i política de totes les persones, independentment de l'edat, sexe, discapacitat, raça, ètnia, origen, religió, situació econòmica o altra condició.

ODS 11: 11.1 Per a 2030, assegurar l'accés de totes les persones a habitatges i a serveis bàsics adequats, segurs i assequibles, i millorar els barris marginals.

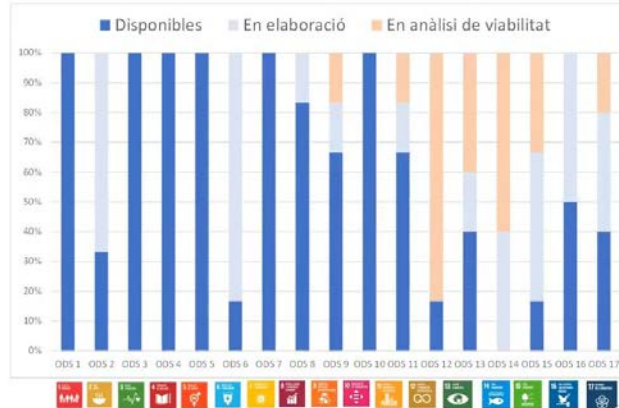

ODS 16: 16.5 Reduir substancialment totes les formes de corrupció i suborn.

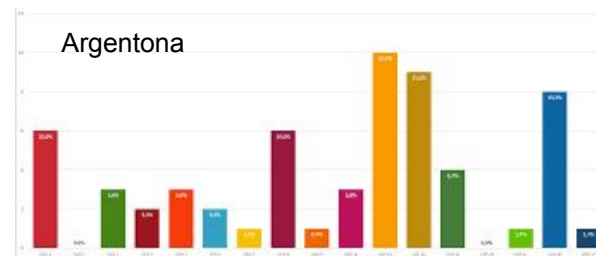
L'AGENDA 2030: 17 OBJECTIUS PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

3. Indicadors UE dels ODS: Catalunya

Generalitat de Catalunya
Institut d'Estadística de Catalunya

PER QUÈ ELS ODS SÓN UN MARC DE REFERÈNCIA VALUÓS

URGÈNCIA: El sentit d'urgència per assolir els ODS, és a dir, per fer front als reptes i amenaces que afecten el desenvolupament sostenible a escala planetària.

POTENCIAL TRANSFORMADOR: El potencial transformador que tenen els ODS i les fites que els integren davant dels patrons i els models de desenvolupament que actualment condicionen la sostenibilitat del planeta.

GLOBALS I UNIVERSALS: El caràcter global i universal dels ODS, que han de ser aplicables a tots els països, partint, però, de les diferències entre cadascun.

ENFOCAMENT INTEGRAL: La naturalesa indivisible dels ODS i de les seves fites, que s'han d'intentar assolir en conjunt, amb un enfocament integral i sistèmic, sense renunciar-ne a cap.

EQUILIBRI ECONÒMIC-SOCIAL-AMBIENTAL: L'equilibri entre totes les dimensions del desenvolupament sostenible (l'econòmica, la social i l'ambiental).

Presentació ODS per part de NU:

<https://youtu.be/RpqVmvMCmp0>

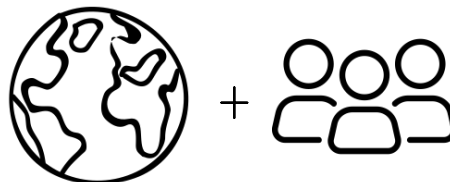
EL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I LA CIUTADANIA GLOBAL

A L'HORA DE PRENDRE DECISIONS (INDIVIDUAL O COL·LECTIVAMENT):

→ VARIABLES **PRESENT** I **FUTUR**

→ VARIABLES **PERSONES** I **PLANETA**

→ ESCALES **LOCAL** I **GLOBAL**

→ FOCUS EN **ERADICAR LA POBRESA**

LES 5Ps DELS ODS

Persones

Estem decidits a acabar amb la pobresa i la fam en totes les seves formes i dimensions, així com garantir que tots els éssers humans puguin desenvolupar el seu potencial amb dignitat i equitat en un entorn saludable. No deixar ningú enrere.

Planeta

Estem decidits a protegir el planeta de la degradació a través del consum i la producció sostenible, la gestió sostenible dels recursos naturals i l'adopció de mesures urgents contra el canvi climàtic, per tal que el planeta pugui satisfer les necessitats de les generacions presents i futures.

Prosperitat

Estem determinats a assegurar que tot ésser humà pugui gaudir d'una vida pròspera i satisfactòria i que el progrés econòmic, social i tecnològic es desenvolupi en harmonia amb la natura.

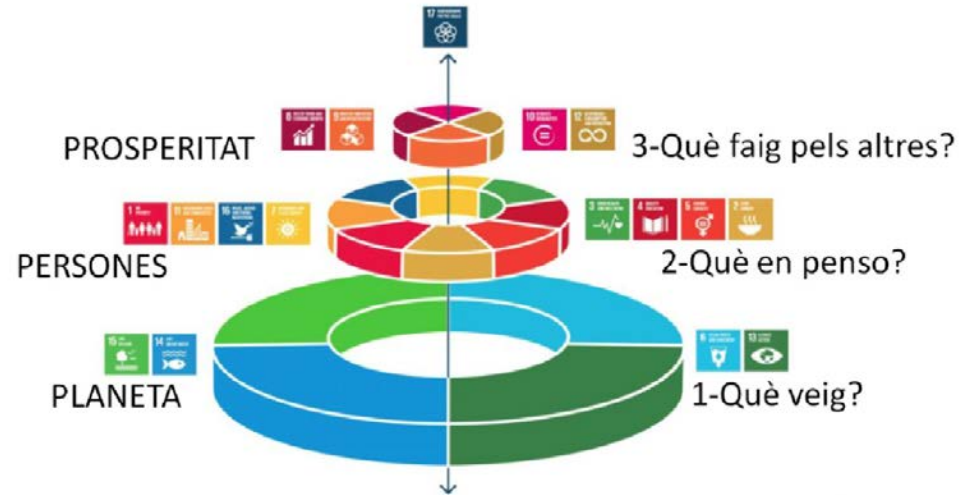
Pau

Estem decidits a fomentar societats pacífiques, justes i inclusives, lliures de por i violència. No pot haver-hi desenvolupaments sostenible sense pau ni pau sense desenvolupament sostenible.

Partenariat

Estem determinats a mobilitzar recursos i mitjans necessaris per aplicar l'Agenda 2030 a través d'una Aliança Mundial pel Desenvolupament Sostenible revitalitzada, basada en un esperit de solidaritat mundial reforçada, centrada particularment en les necessitats dels més pobres i vulnerables i amb la participació de tots els països i totes les parts interessades.

LES 5Ps DELS ODS

Neus Lorenzo, 2020

QUÈ EM CAL SABER? QUÈ TENEN A VEURE AMB MI? QUÈ HI PUC FER?

QUÈ EM CAL SABER? QUÈ TENEN A VEURE AMB MI? QUÈ HI PUC FER?

→ BLOC 1. L'educació i els ODS: finalitat i condició de possibilitat

- L'Agenda 2030: la resposta global als reptes de la humanitat i del planeta
- **La definició d'educació de qualitat en el marc internacional → Incheon**
- L'Educació: condició de possibilitat per a l'assoliment dels ODS

EDUCACIÓ 2030: Declaració d'Incheon (UNESCO et al. 2015)

ODS 4 “Garantir una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida per a tothom”

2015

La UNESCO publica *Rethinking education*, informe de referència per a actualitzar l'educació, que se la considera un bé comú.

EDUCACIÓ = BÉ COMÚ

QUALITAT

Aprentatge complex per a respondre als reptes globals (ODS) i a la revolució tecnològica actual

EQUITAT

Fer que aquesta educació de qualitat arribi a tothom

2015

La UNESCO organitza el World Education Forum, d'on surt la **Declaració d'Incheon** i el seu marc d'acció

Educació 2030

Declaració d'Incheon
Marc d'Acció

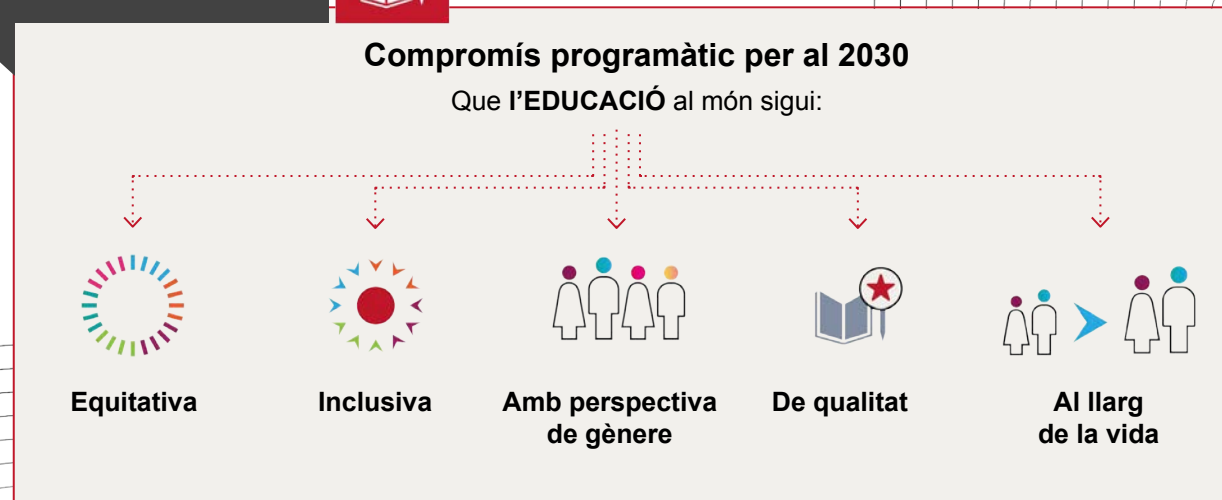
per a la implementació de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 4

Garantir una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida per a tothom

UNESCO
UNESCOCAT

Bona llegir! Aquest treball és obra de l'UNESCO, organització amb el Patronat, i de l'Institut de Recerca i Innovació Tecnològica de Catalunya (IRIT). Aquesta edició en català ha estat publicada pel Centre UNESCO de Catalunya, en col·laboració amb la UNESCO.

Com fer possible aquesta educació de qualitat?

2015

La **UNESCO** organitza el World Education Forum, d'on surt la **Declaració d'Incheon** i el seu marc d'acció

Educació 2030

Declaració d'Incheon

Marc d'Acció

per a la implementació de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible 4

Garantir una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida per a tothom

UNESCO

Este documento es una traducción de la Declaración de Incheon y el Marco de Acción para la Educación de Calidad, adoptada por el Foro Mundial de la Educación (FME) en Incheon, Corea del Sur, el 12 de mayo de 2015. El texto original en inglés se encuentra en el sitio web de la UNESCO. Este documento es una traducción de la Declaración de Incheon y el Marco de Acción para la Educación de Calidad, adoptada por el Foro Mundial de la Educación (FME) en Incheon, Corea del Sur, el 12 de mayo de 2015. El texto original en inglés se encuentra en el sitio web de la UNESCO.

“L'**educació de qualitat** afavoreix la creativitat i el coneixement i assegura l'adquisició de les competències bàsiques alfabètiques i aritmètiques, *així com* de competències analítiques, de resolució de problemes, i altres competències cognitives, interpersonals i socials d'alt nivell.

També desenvolupa les competències que capaciten els ciutadans per dur vides sanes i plenes, prendre decisions informades, i respondre als reptes locals i globals a través de l'educació per al desenvolupament sostenible i per a la ciutadania global”.

Per ASSOLIR els
REPTES GLOBALS
(ODS) cal:

Polítiques públiques

Aliances

**Sensibilitzar i capacitar les
persones** a través de
l'educació;
per això cal

TRANSFORMAR L'EDUCACIÓ

UN COMPROMÍS GLOBAL

→ BLOC 1. L'educació i els ODS: finalitat i condició de possibilitat

- ❑ L'Agenda 2030: la resposta global als reptes de la humanitat i del planeta
- ❑ La definició d'educació de qualitat en el marc internacional → Incheon
- ❑ **L'Educació: condició de possibilitat per a l'assoliment dels ODS**

L'EDUCACIÓ PER ALS ODS: la palanca per a l'assoliment de tots els ODS

TRANSFORMAR L'EDUCACIÓ PER A TRANSFORMAR EL MÓN

L'Agenda 2030 amb els ODS és un marc de referència global que permet concretar el canvi educatiu.

ODS 4: Garantir una educació de qualitat, inclusiva i equitativa, i generar oportunitats d'aprenentatge al llarg de la vida per a tothom.

Fita 4.7: Per a 2030, garantir que **tots els aprenents adquireixin les competències necessàries per a promoure el desenvolupament sostenible**, entre altres coses mitjançant l'educació per al desenvolupament sostenible i l'adopció d'estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania global i la valoració de la diversitat cultural i de la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible”.

2017

Educar per
RESPONDRE
als REPTES GLOBALS

“L’educació per al desenvolupament sostenible (EDS) és una educació integral i transformadora orientada al contingut i els resultats de l’aprenentatge, la pedagogia i l’entorn d’aprenentatge.”

Així doncs, l’EDS no només integra en el pla d’estudis continguts com el canvi climàtic, la pobresa i el consum sostenible, sinó que també crea contextos d’ensenyament i aprenentatge interactius i centrats en l’alumne.

El que l’EDS exigeix és *un canvi de l’ensenyament a l’aprenentatge*. Demana una *pedagogia transformadora, orientada a l’acció*, que fomenti l’aprenentatge autònom, la participació i la col·laboració, l’orientació als problemes, la interdisciplinarietat i la transdisciplinarietat i la vinculació de l’aprenentatge formal i l’informal.

Només aquests plantejaments pedagògics faran possible el desenvolupament de les competències clau necessàries per promoure el desenvolupament sostenible”.

Education for

Sustainable Development Goals

Learning Objectives

Taula 1.2.11. Objectius d'aprenentatge per a l'ODS 11 «Ciutats i comunitats sostenibles»

Objectius d'aprenentatge cognitiu

1. L'alumne comprèn les necessitats físiques, socials i psicològiques bàsiques de les persones i és capaç d'identificar com s'aborden avui aquestes necessitats als seus assentaments físics urbans, periurbans i rurals.
2. L'alumne és capaç d'avaluar i comparar la sostenibilitat dels sistemes del seu assentament i d'altres pel que fa a la satisfacció de les seves necessitats, particularment en els àmbits de l'alimentació, l'energia, el transport, l'aigua, la seguretat, el tractament de l'aigua, la inclusió i l'accessibilitat, l'educació, la integració dels espais verds i la reducció del risc de catàstrofes.
3. L'alumne comprèn els motius històrics dels models d'assentament i, tot respectant el patrimoni cultural, entén la necessitat de trobar solucions per desenvolupar sistemes sostenibles millors.
4. L'alumne coneix els principis bàsics de la planificació i la construcció sostenibles i pot identificar les oportunitats per fer que la seva zona sigui més sostenible i inclusiva.
5. L'alumne comprèn el paper dels responsables locals de la presa de decisions i la governança participativa i també la importància de representar una veu sostenible en la planificació i la política de la seva zona.

Objectius d'aprenentatge socioemocional

1. L'alumne és capaç d'expressar-se, identificar i aprofitar els punts d'accés per al públic als sistemes locals de planificació, demanar inversions en infraestructures, edificis i parcs sostenibles a la seva zona i debatre sobre els mèrits de la planificació a llarg termini.
2. L'alumne és capaç de connectar amb els grups comunitaris i ajudar-los, localment i en línia, a desenvolupar una visió de futur sostenible de la seva comunitat.
3. L'alumne és capaç de reflexionar sobre la seva regió pel que fa al desenvolupament d'una identitat pròpia, tot entenent la funció que els entorns naturals, socials i tècnics han tingut en la construcció de la seva identitat i la seva cultura.
4. L'alumne és capaç de contextualitzar les seves necessitats en les necessitats dels ecosistemes més grans que l'envolten, a escala local i global, per aconseguir uns assentaments humans més sostenibles.
5. L'alumne és capaç de sentir-se responsable dels impactes mediambientals i socials del seu estil de vida individual.

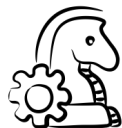
Objectius d'aprenentatge comportamental

1. L'alumne és capaç de planificar, executar i avaluar projectes de sostenibilitat basats en la comunitat.
2. L'alumne és capaç de participar i influir en els processos de presa de decisions sobre la seva comunitat.
3. L'alumne és capaç d'expressar-se a favor/en contra de les decisions preses per a la seva comunitat.
4. L'alumne és capaç de contribuir a crear una comunitat inclusiva, segura, resilient i sostenible.
5. L'alumne és capaç de fomentar propostes per reduir les emissions de carboni a escala local.

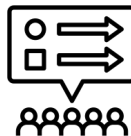
COMPETÈNCIES PER A LA SOSTENIBILITAT

COMPETÈNCIA DE
PENSAMENT
SISTÈMIC
SYSTEMS THINKING

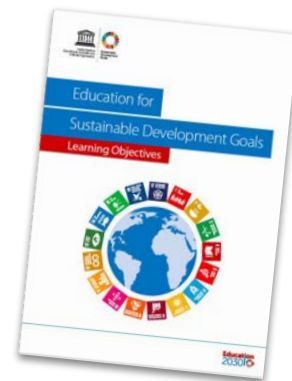
COMPETÈNCIA
ANTICIPATIVA
FUTURES THINKING

COMPETÈNCIA
NORMATIVA
VALUES THINKING

COMPETÈNCIA
ESTRATÈGICA
STRATEGIC THINKING

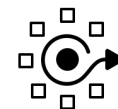
COMPETÈNCIA DE
COL·LABORACIÓ

COMPETÈNCIA DE
PENSAMENT CRÍTIC

COMPETÈNCIA DE
CONSCIÈNCIA D'UN
MATEIX

COMPETÈNCIA DE
RESOLUCIÓ DE CONFLICTES
INTEGRADA

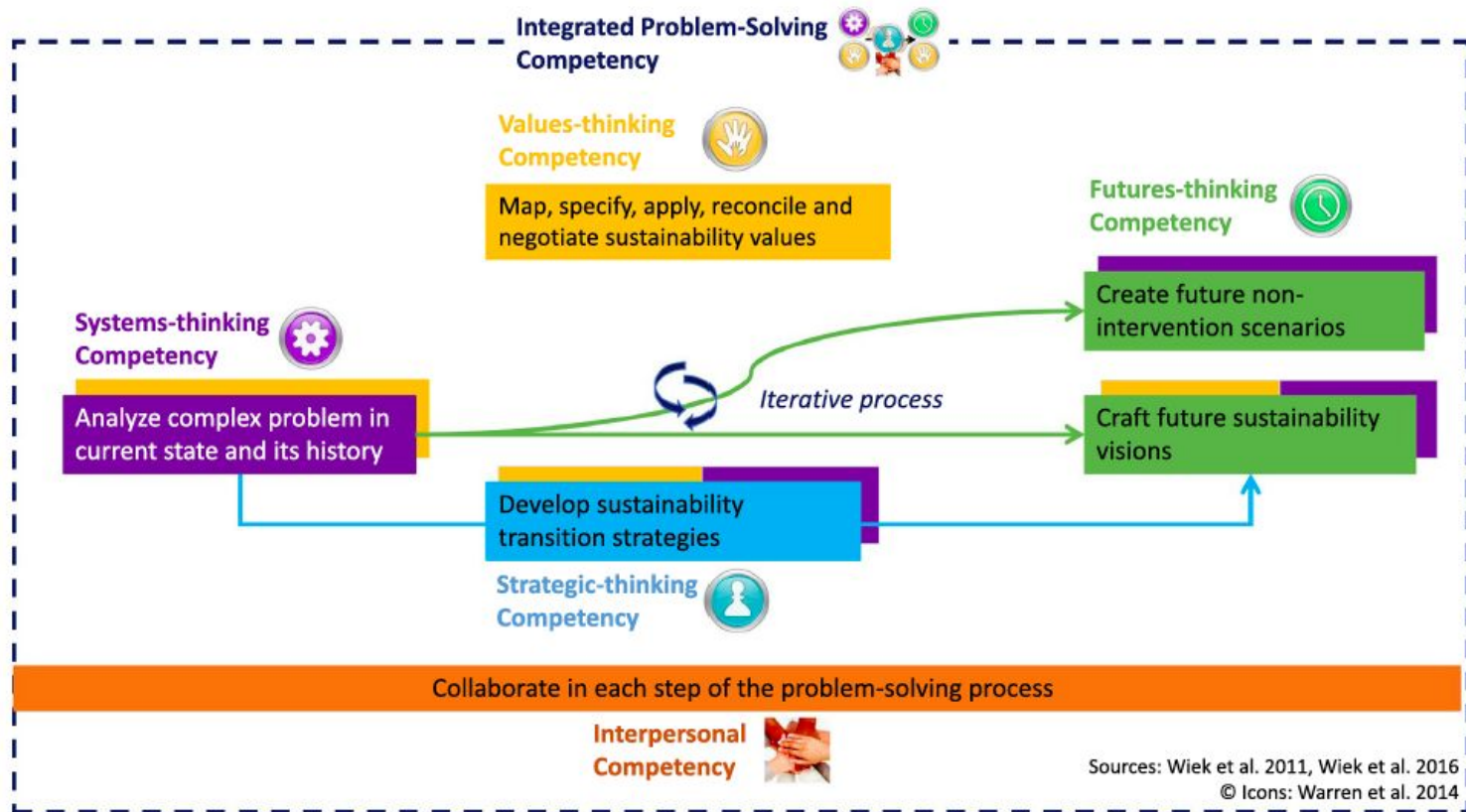
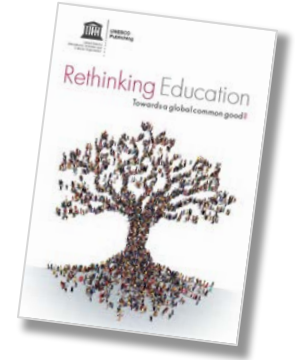

Fig. 1 Overview of the framework of key competencies in sustainability adapted from Wiek et al. (2011); icons credit: Warren et al. (2014)

Desenvolupament integral de la persona

“Podem entendre el *coneixement* com el sentit que donem a l'experiència, que aplega informació, conceptes, habilitats, actituds i valors”.

“Les *competències* són la capacitat d'emprar *coneixements* [informació, conceptes, habilitats, actituds i valors] en contextos específics i per donar resposta a situacions reals”.

→ BLOC 2. La proposta de la UNESCO: un nou contracte social per a l'educació

- ❑ Entre promeses del passat i futurs incerts
- ❑ Renovació de l'educació
- ❑ Un nou contracte social

**“Reimaginem junts els nostres futurs: un nou contracte social per a l'educació”
(UNESCO 2021)_ El nou informe mundial sobre educació de la UNESCO**

<https://youtu.be/hnhiglcw7cg>

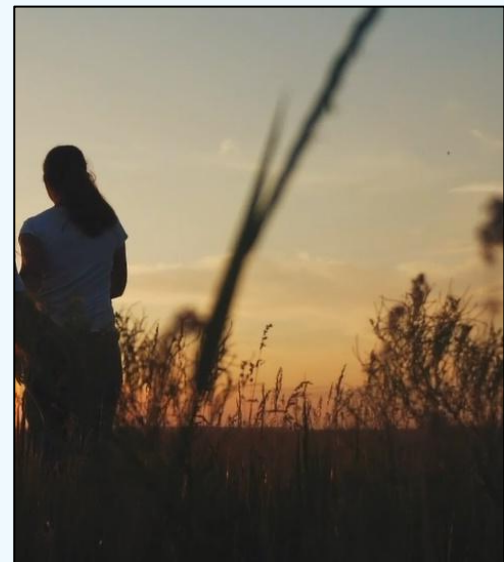
unesco

REIMAGINEM JUNTS ELS NOSTRES FUTURS

**UN NOU CONTRACTE
SOCIAL PER A
L'EDUCACIÓ**

**Informe de la Comissió
Internacional sobre els Futurs de
l'Educació**

unesco

FUTURES OF EDUCATION

A NEW SOCIAL CONTRACT

L'ARGUMENT EN LA SEVA GLOBALITAT

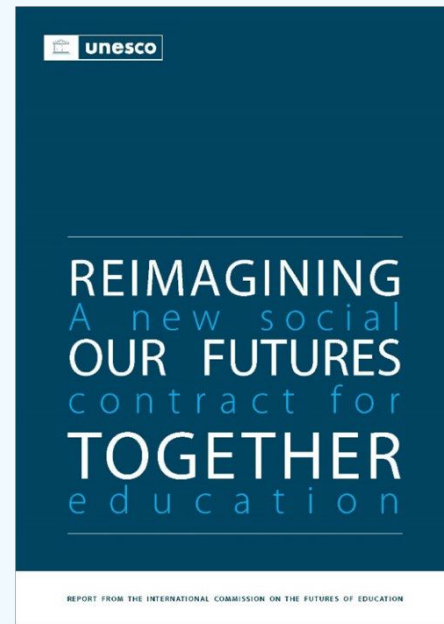
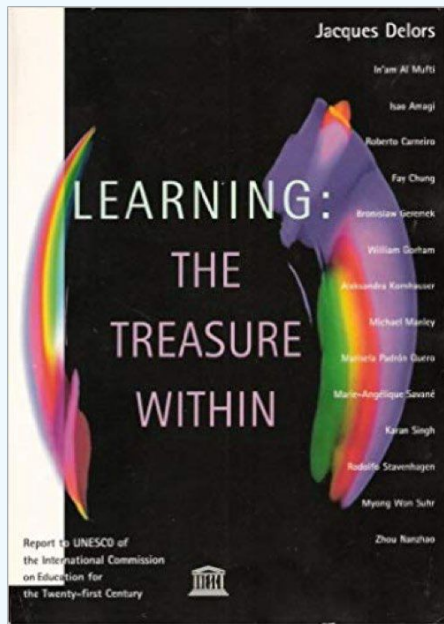
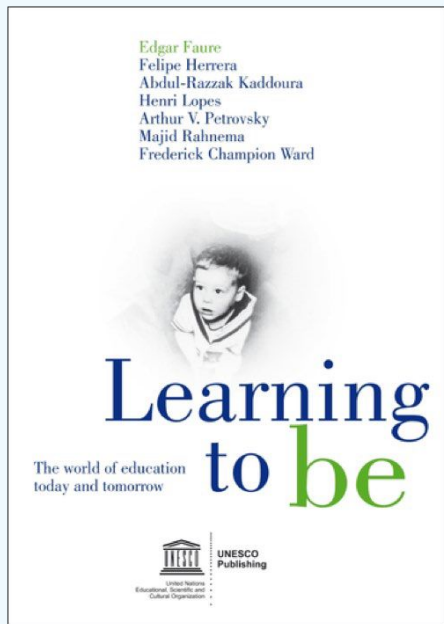
El nostre món és en un punt d'inflexió.

Continuar en un camí insostenible o canviar de via radicalment.

El coneixement i l'aprenentatge són les bases per a la renovació i la transformació.

És necessari un nou contracte social per a l'educació que pugui reparar les injustícies del passat tot transformant el futur.

VISIÓ DE L'EDUCACIÓ EN CONJUNTURES HISTÒRIQUES CLAU

UN INFORME GLOBAL

PROMESES INCOMPLERTES I FUTURS INCERTS

L'expansió dels sistemes educatius en els darrers 75 anys ha generat oportunitats per a molts, però en deixa molts altres exclosos o amb un aprenentatge de molt baixa qualitat.

Encarem transformacions disruptives i multiplicitat de futurs possibles.

Hi ha una necessitat urgent de reequilibrar les nostres relacions: entre uns i altres, amb el planeta i amb la tecnologia.

UN NOU CONTRACTE SOCIAL PER A L'EDUCACIÓ

Renovar l'educació requereix
construir un nou contracte social per a l'educació
que pugui reparar les injustícies passades tot transformant el futur.

PRINCIPIS FUNDACIONALS

COM S'ORGANITZA L'APRENTATGE

ACCIÓ i ACTORS

REIMAGINEM JUNTS L'EDUCACIÓ

PER QUÈ aprenem

Construir capacitats personals i col·lectives per a transformar cap a futurs justos i sostenibles

QUÈ aprenem

Focus en l'aprenentatge ecològic, intercultural i interdisciplinari

COM eduquem i aprenem

Pedagogia de la cooperació: educació i aprenentatge col·laboratiu

COM organitzem els espais d'aprenentatge

Protegir i transformar les escoles
Fonaments per a ecosistemes educatius més amplis

EL PLANETA I EL MEDI AMBIENT

Si ésser educat vol dir viure de forma insostenible, necessitem re-calibrar les nostres nocions sobre què hauria de fer l'educació.

Hem de re-aprendre les nostres interdependències i el nostre lloc humà i la nostra *agència* en un món-més-que-humà.

LA TECNOLOGIA

El currículum hauria de donar suport a docents i alumnes a comprendre críticament el funcionament i les implicacions de les tecnologies digitals, i a actuar junts en determinar com utilitzar-les.

Les tecnologies digitals haurien de pretendre donar suport - i no reemplaçar - docents i escoles.

L'EDUCACIÓ COM A PROJECTE PÚBLIC

Necessitem donar suport a l'educació pública que es desenvolupa en l'espai públic, promou interessos públics, i és responsable davant de tots.

No es pot permetre que els mercats i la comercialització impedeixin l'assoliment del dret a l'educació de tothom.

RENOVAR L'EDUCACIÓ

PER A FORJAR FUTURS PACÍFICS, JUSTOS I SOSTENIBLES, CAL TRANSFORMAR L'EDUCACIÓ MATEIXA.

Què estem fent que cal que continuem fent?

Què hauríem de deixar de fer?

Què cal que reinventem de nou creativament?

RENOVACIÓ DE L'EDUCACIÓ

**Models pedagògics
cooperatius i
solidaris**

**Els currículums i
l'evolució del
patrimoni comú
del coneixement**

**La tasca
transformadora
dels docents**

**Preservació i
transformació dels
centres educatius**

**Els temps i els
espais de
l'educació**

RENOVACIÓ DE L'EDUCACIÓ

Models pedagògics cooperatius i solidaris

Els currículums i l'evolució del patrimoni comú del coneixement

La tasca transformadora dels docents

Preservació i transformació dels centres educatius

Els temps i els espais de l'educació

- Adoptar un model pedagògic dins del marc de la **interconnexió i la interdependència**.
- Ensenyar i practicar la **cooperació i la col·laboració** de manera adequada als diferents nivells i edats.
- Aprendre integrant la **solidaritat, la compassió, l'ètica i l'empatia**.
- Els mètodes d'avaluació han d'anar en consonància amb els objectius i tenir sentit per al **creixement i l'aprenentatge** de l'alumnat.

RENOVACIÓ DE L'EDUCACIÓ

Modelos pedagògics
cooperatius i
solidaris

Els currículums i
l'evolució del
patrimoni comú
del coneixement

La tasca
transformadora
dels docents

Preservació i
transformació dels
centres educatius

Els temps i els
espais de
l'educació

- Els currículums han de millorar la capacitat de l'alumnat per **accedir i contribuir al patrimoni comú del coneixement**.
- La **crisi ecològica** demana currículums que reorientin el lloc dels éssers humans al món.
- S'ha de contrarestar la desinformació amb **formació científica, digital i humanística**.
- Els **drets humans i la participació democràtica** han de ser components bàsics d'un aprenentatge que transformi les persones i el món.

RENOVACIÓ DE L'EDUCACIÓ

Models pedagògics
cooperatius i
solidaris

Els currículums i
l'evolució del
patrimoni comú
del coneixement

La tasca
transformadora
dels docents

Preservació i
transformació dels
centres educatius

Els temps i els
espais de
l'educació

- La tasca dels docents s'ha de caracteritzar per la **col·laboració i el treball en equip**.
- La **generació de coneixement, la reflexió i la recerca** han de ser part integral de la docència.
- Cal donar suport a l'**autonomia i la llibertat del professorat**.
- Els docents han de participar en el **diàleg sobre el futur de l'educació**.

RENOVACIÓ DE L'EDUCACIÓ

Modelos pedagògics
cooperatius i
solidaris

Els currículums i
l'evolució del
patrimoni comú
del coneixement

La tasca
transformadora
dels docents

Preservació i
transformació dels
centres educatius

Els temps i els
espais de
l'educació

- Les escoles s'han de protegir perquè són espais on l'alumnat es troba amb **reptes i possibilitats que no tenen a disposició en altres llocs.**
- Les escoles s'han de redissenyar per fomentar les **capacitats col·lectives.**
- Les **tecnologies digitals** han de tenir com a objectiu donar suport a les escoles, no substituir-les.
- Les escoles han de modelar els futurs a què aspirem garantint **els drets humans i esdevenint exemples de sostenibilitat i neutralitat de carboni.**

RENOVACIÓ DE L'EDUCACIÓ

Models pedagògics
cooperatius i
solidaris

Els currículums i
l'evolució del
patrimoni comú
del coneixement

La tasca
transformadora
dels docents

Preservació i
transformació dels
centres educatius

Els temps i els
espais de
l'educació

- En totes les etapes de la vida, les persones haurien de tenir **oportunitats educatives significatives i de qualitat**.
- Els **ecosistemes educatius saludables** connecten espais d'aprenentatge naturals, artificials i virtuals.
- S'ha d'ampliar el dret a l'educació, qualsevol persona, en qualsevol lloc, hauria de tenir dret a l'**aprenentatge permanent**.

PROPERES PASSES

RESPONDRE – MILLORAR – CONSTRUIR PLEGATS

Respostes globals –

Esdeveniments,
Debats *IdeasLAB*

Estudis de cas i exemples –

Quines pràctiques i
experiències prometedores ja
estan duent a terme les
recomanacions de l'informe

Diàlegs nacionals i regionals –

Diàlegs polítics que
potenciïn l'aprenentatge
entre iguals en
aproximacions exitoses en
la transformació
educativa.

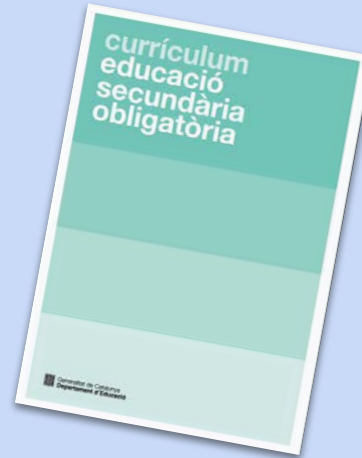
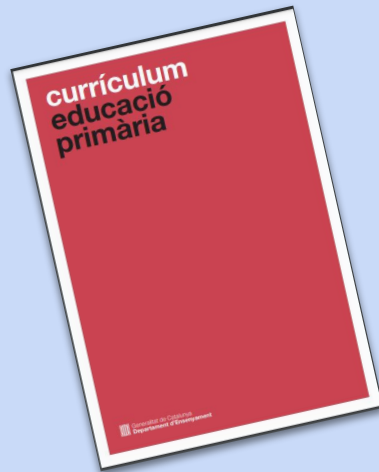
UN Transforming Education Summit –

Setembre 2022

→ **BLOC 3. I tot això, aquí, què? Les oportunitats del currículum.**

- ❑ En el per què
- ❑ En el què
- ❑ En el com

I TOT AIXÒ, AQUÍ, QUÈ? LES OPORTUNITATS DEL CURRÍCULUM

TRANSFORMAR L'EDUCACIÓ PER A TRANSFORMAR EL MÓN

Nacions Unides, en el context del COVID-19 demana “fer passes audaces per crear sistemes educatius inclusius, resilents i de qualitat, adequats per al futur”, centrant l’acció prioritàriament en **actualitzar els sistemes educatius, en la línia ja apuntada per l’Agenda 2030 (ODS) i la Declaració d’Incheon.**

Repte doble:

- 1) **ENCARA MASSA DESIGUALTATS EDUCATIVES**
- 2) **POTENCIAL TRANSFORMADOR DE L’EDUCACIÓ ENCARA MASSA FEBLE**

La UNESCO fa una crida a que “davant dels greus riscos existents per al futur de la humanitat i del planeta mateix, és urgent que **reinventem l’educació de manera que ens ajudi a encarar els reptes comuns.**”

La transformació educativa: una prioritat per a la Catalunya 2030, sobretot després del sotrac de la pandèmia.

CURRÍCULUM_REPTES ALS QUALS HAURÀ DE FER FRONT

PLANETA

PRESA DE CONSCIÈNCIA DE LA DEGRADACIÓ DEL MEDIAMBIENT

Desenvolupar una actitud responsable. Conèixer les causes que provoquen, agreugen o milloren la degradació del medi ambient, des d'una visió sistèmica, tant local com global.

PROSPERITAT

CONSUM RESPONSABLE I PRODUCTES DE PROXIMITAT

Valorar les repercussions sobre el bé individual i el comú
Jutjar críticament les necessitats i els excessos
Exercir control social davant la vulneració dels seus drets com a consumidor.

EL MÓN DIGITAL

Analitzar de manera crítica i aprofitar les oportunitats de tota mena que ofereix la societat actual, en particular les de la cultura digital, avaluant els seus beneficis i riscos. Fer-ne un ús ètic i responsable que contribueixi a la millora de la qualitat de vida personal i col·lectiva.

PERSONES

APRENTATGE AL LLARG DE LA VIDA

Desenvolupar les habilitats que li permetin seguir aprenent al llarg de la vida, des de la confiança en el coneixement com a motor de desenvolupament.

HÀBITS DE VIDA SALUDABLE

Desenvolupar hàbits de vida saludable
Comprendre el funcionament de l'organisme i fer la reflexió crítica sobre els factors interns i externs que hi incideixen
Assumir la responsabilitat personal en la promoció de la salut pública.

LA INCERTESA

Acceptar la incertesa com una oportunitat per articular respostes més creatives, aprenent a gestionar l'ansietat que pot comportar.

SENSIBILITAT DAVANT LA INEQUITAT I L'EXCLUSIÓ

Detectar situacions d'inequitat i exclusió des de la comprensió de les seves causes complexes
Desenvolupar sentiments d'empatia i compassió.

PAU

SENTIMENT DE PERTINÈNCIA

Sentir-se part d'un projecte col·lectiu, tant en l'àmbit local com en el global.
Desenvolupant de l'empatia i la generositat.

DIVERSITAT PERSONAL I CULTURAL

Cooperar i conviure en societats obertes i canviants,
Valorar la diversitat com a font de riquesa
Interessar-se per altres llengües i cultures.

ELS CONFLICTES A LA VIDA EN SOCIETAT

Entendre els conflictes com a elements connaturals a la vida en societat que s'han de resoldre de manera pacífica.

CURRÍCULUM_6 VECTORS CLAU DEL MODEL EDUCATIU CATALÀ

ENFOCAMENT COMPETENCIAL

Aprenentatge profund i funcional
Comprendre, interpretar i intervenir sobre les problemàtiques de l'entorn
Adequat a cada alumne i context educatiu

PERSPECTIVA DE GÈNERE

Trencar estereotips de gènere i l'assignació de rols en funció del sexe.
Superar desigualtats i discriminacions

EDUCACIÓ LINGÜÍSTICA DE QUALITAT

Comprendre la realitat, expressar el pensament, raonar, transmetre el coneixement, la manera de veure i entendre el món i de relacionar-se amb els altres.
Fer-ho en diverses llengües.

BENESTAR EMOCIONAL

Sentir-se bé, autoestima,
Fer front a les dificultats i afrontar-les en positiu
Consciència i regulació de les emocions
Autonomia personal i competència social

DISSENY UNIVERSAL DE L'APRENTATGE I PERSONALITZACIÓ

Inclusió, igualtat d'oportunitats, plena participació i èxit educatiu.
Tots som diferents i únics.
Aprendre a aprendre → aprendre al llarg de la vida

CIUTADANIA DEMOCRÀTICA, CRÍTICA I COMPROMESA, AMB CONSCIÈNCIA GLOBAL

Compromís amb l'entorn, glocal.
Iniciativa per provocar canvis per a una societat més justa i equitativa, pacífica, inclusiva i sostenible → resposta a ODS
Interacció amb el món i els altres, valor de la diversitat.

CURRÍCULUM_COMPETÈNCIES CLAU

COMPETÈNCIA EN COMUNICACIÓ LINGÜÍSTICA

COMPETÈNCIA PLURILINGÜE

COMPETÈNCIA MATEMÀTICA I EN CIÈNCIA, TECNOLOGIA I ENGINYERIA

COMPETÈNCIA DIGITAL

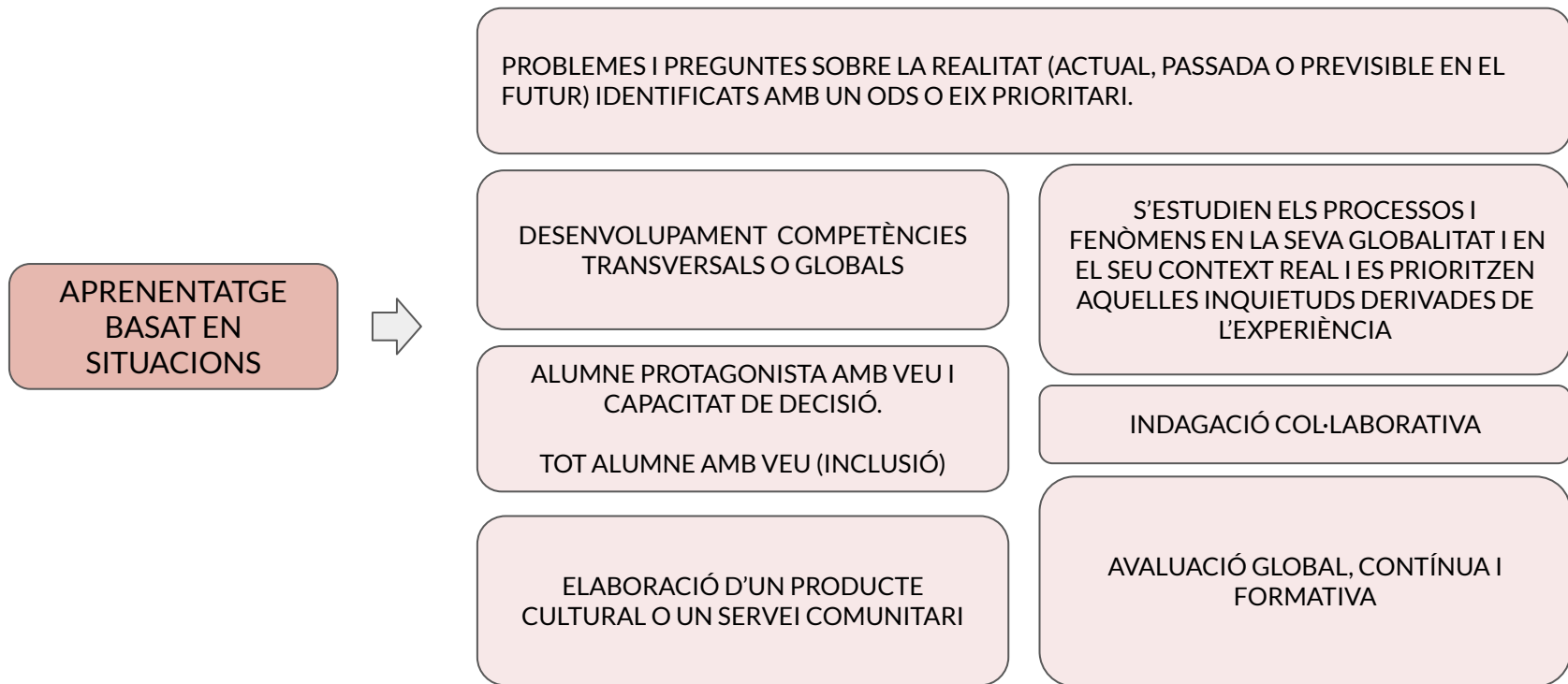
COMPETÈNCIA PERSONAL, SOCIAL I D'APRENDRE A APRENDRE

COMPETÈNCIA CIUTADANA

COMPETÈNCIA EMPRENEDORA

COMPETÈNCIA EN CONSCIÈNCIA I EXPRESSIÓ CULTURALS

CURRÍCULUM_APRENENTATGE BASAT EN SITUACIONS

ABPxODS: una pràctica que respon al plantejament de la UNESCO

EDUCAR PER ALS ODS: METODOLOGIES GLOBALITZADORES PER AL DESENVOLUPAMENT DE COMPETÈNCIES

- **MÈTODE DE PROJECTES:** Realitzar o construir un objecte o muntatge.
- **CENTRE D'INTERÈS:** Conèixer un tema amb profunditat.
- **INVESTIGACIÓ DEL MEDI:** Realitzar un treball d'investigació sobre algun aspecte conflictiu del medi.
- **PROJECTE DE TREBALL GLOBAL:** Conèixer un tema en profunditat i presentar-lo de forma ordenada a través d'una monografia o dossier de síntesi.
- **ESTUDI DE CAS:** Analitzar un exemple d'actuació.
- **APRENTATGE BASAT EN PROBLEMES/REPTES (ABP):** Trobar solucions a una situació real.
- **ROLE-PLAYING:** Posar-se en el lloc d'algué altre (personatges o col·lectius).
- **SIMULACIONS:** Dominar processos complexes a partir de la pràctica.
- **APRENTATGE SERVEI:** Realitzar un servei a la comunitat per a millorar-la.
- **APRENTATGE PRODUCTIU:** Construir un producte propi d'un àmbit professional.

EDUCAR PER ALS ODS: COM APRENEM?

[enllaç al recurs](#)

The image is a screenshot of the PBLworks website. At the top, there is a yellow navigation bar with links for 'ABOUT', 'BLOG', 'STORE', 'EVENTS', 'CONTACT', and 'BOOK A SERVICE', along with a search icon. Below this, the 'PBLworks' logo is displayed, with 'PBL' in blue and 'works' in green. To the right of the logo is a navigation menu with links for 'What is PBL?', 'Why PBL?', 'Get Started', 'Services', 'Research', and 'Projects & Resources'. The main content area features a video thumbnail showing three students working on a project. A white text box is overlaid on the video, containing the text: 'What is PBL? Project Based Learning (PBL) is a teaching method in which students learn by actively engaging in real-world and personally meaningful projects.'

<https://www.pblworks.org/>

EDUCAR PER ALS ODS: COM APRENEM?

DESAFIAMENT I
ASSOLIMENT
INTEL·LECTUAL

Els alumnes **aprenen en profunditat**, pensen críticament i s'esforcen per assolir una alta qualitat.

PRODUCTE PÚBLIC

El treball dels alumnes **es mostra públicament**, es discuteix i es critica.

GESTIÓ DE
PROJECTES

Els alumnes empen un **procés de gestió del projecte** que els permet treballar de forma efectiva del principi al final.

AUTENTICITAT

Els alumnes treballen en projectes que són **significatius i rellevants** per a la seva cultura, les seves vides i el seu futur.

COL·LABORACIÓ

Els alumnes **col·laboren** amb altres estudiants en persona o en línia i/o reben orientació de mentors i experts adults.

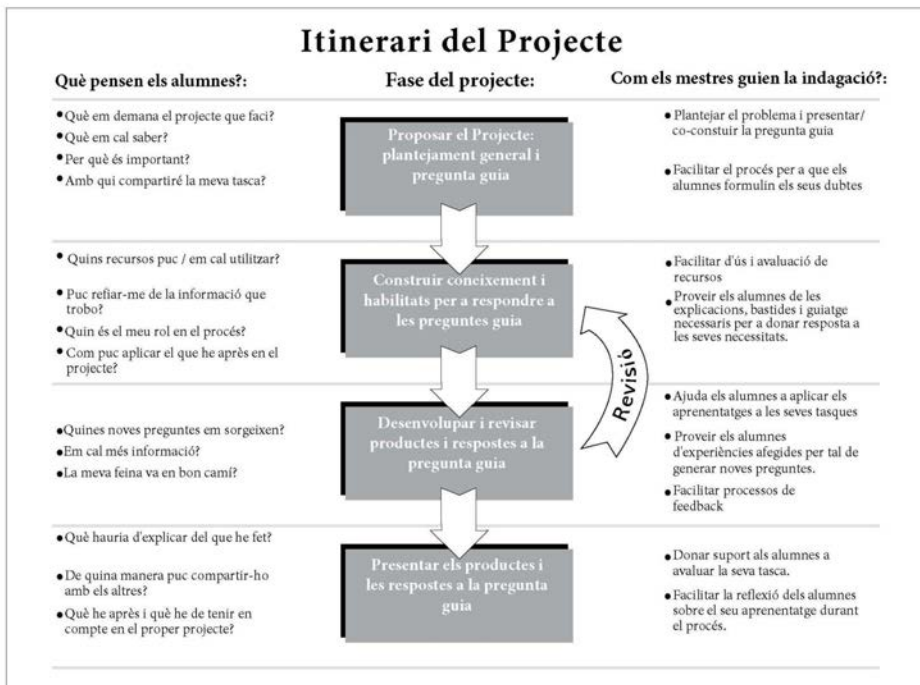
REFLEXIÓ

Els alumnes **reflexionen** sobre el seu treball i el seu aprenentatge al llarg del projecte.

EDUCAR PER ALS ODS: COM APRENEM?

LLISTA D'ELEMENTS ESSENCIALS DEL DISSENY DE PROJECTES

SIGUI QUIN SIGUI EL PROJECTE, HA DE CUMPLIR AQUESTS CRITERIS PER SER ABP D'ALTA QUALITAT.

EL PROJECTE CUMPLEIX AQUESTS CRITERIS?			
OBJECTIUS D'APRENENTATGE I COMPETÈNCIES CLAU El projecte se centra en els objectius d'aprenentatge definits i les competències transversals clau que inclouen el pensament crític / resolució de problemes, la col·laboració i l'autogestió.			
PROBLEMA O PREGUNTA DESAFIADORA El projecte es basa en un problema significatiu per resoldre o una pregunta per respondre, segons el nivell de desafiament adequat per als estudiants, que s'activa mitjançant una pregunta guia de resposta oberta i atractiva.			
INDAGACIÓ SOSTINGUDA El projecte implica un procés actiu i profund en el temps, en el qual els estudiants generen preguntes, troben i utilitzen recursos, fan preguntes addicionals i desenvolupen les seves pròpies respostes.			
AUTÈNTICITAT El projecte té un context del món real, utilitza processos, eines i estàndards de qualitat del món real, té un impacte real i / o està connectat amb les inquietuds, interessos i identitats dels propis estudiants.			
VEU I PRESA DE DECISIÓ DE L'ALUMNE El projecte permet als estudiants prendre algunes decisions sobre els productes que creen, com treballen i com utilitzen el seu temps, guiats pel professor i en funció de la seva edat i experiència en ABP.			
REFLEXIÓ El projecte ofereix oportunitats als alumnes per reflexionar sobre què i com aprenen i sobre el disseny i implementació del projecte.			
CRÍTICA I REVISIÓ El projecte inclou processos perquè els estudiants puguin donar i rebre comentaris sobre el seu treball, per tal de revisar les seves idees i productes o realitzar indagacions posteriors.			
PRODUCTE PÚBLIC El projecte requereix que els estudiants demostrin el que aprenen creant un producte que es presenta o s'oferix a persones més enllà de l'aula.			

EDUCAR PER ALS ODS: EL MÈTODE DE PROJECTES (Zabala, 2014)

Intenció:

Debat per a escollir l'objecte o muntatge a construir, característiques que ha de tenir i definició d'objectius.

1. Establiment dels objectius.
2. Presentació motivadora de la situació i la seva complexitat.
3. Revisió dels coneixements previs.
4. Identificació i explicitació dels diferents problemes o qüestions que planteja la situació.

Preparació:

Disseny de l'objecte o muntatge; planificació i programació dels recursos materials i informació necessaris.

5. Delimitació de l'objecte d'estudi (i concreció del producte final, quan calgui).
6. Elaboració d'hipòtesis o supòsits
7. Definició de les estratègies de recerca, contrast o aplicació per comprovar les hipòtesis anteriors.

Execució:

Realització del pla establert per a elaborar el projecte, utilitzant el saber disciplinar de les diverses àrees, en funció de les necessitats d'elaboració del projecte.

8. Realització de la recerca, contrast o aplicació.
9. Selecció de dades rellevants en relació amb la situació-problema de partida i comprovació de les hipòtesis inicials.

Judici o avaluació:

Valoració del projecte resultant i anàlisi del procés seguit i de la participació de l'alumnat.

10. Comunicació dels procés seguit i de la informació obtinguda.
11. Integració i visió global ampliada.
12. Descontextualització i teorització sobre els aprenentatges realitzats.
13. Metacognició sobre el procés i el resultat: autoavaluació.
14. Estratègies de memorització i exercitació.

EDUCAR PER ALS ODS: COM APRENEM?

PRESENTACIÓ | PROJECTES I COMUNITAT | RECURSOS

Què de projectes Marina Gay NOUS PROJECTES

"Una iniciativa per promoure als centres educatius la integració dels 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) adoptats per les Nacions Unides a través de l'aprenentatge basat en projectes"

QUÈ ÉS LA PLATAFORMA SUSTAINABLE DEVELOPMENT?

PRESENTACIÓ | PROJECTES I COMUNITAT | RECURSOS

Què de projectes Marina Gay NOUS PROJECTES

PROJECTES | CATEGORIES ODS | EDAT | ÀMBIT | ETIQUETES

ORDRE

Comunitats signades al·lades: quan la llengua de signes rural és un punt de comunicació...
SERGI GARCIA BARACHONA

The COPV influence
LOLA BERRIO GAZDÓN

La crisi actual dels opioides als EEUU: un problema biotècnic complex
IRENE CABRERA BADO

Projecte sense that
SERGI GARCIA BARACHONA

Projecte sense that
FREDERIC ROJ

Significar el treball domèstic i de les cures
MIRIAM GARCIA

MILLOREM BARCELONA SOLUCIONANT ELS DESPERFECTES URBANS AMB...
Paula Zaragoza Gómez

Projectes de sinèsi SAEK2. Col·laboració als ODS
Aina Canal

Anàlisi i tractament de dades sobre infeccions víriques
Vivienne Català Ross

BeyondBuilding
Javier Poma Casa

M'estra la vida?
Albert Viladonga

Ensalà d'espans, Confort i Salut
David Tugan

Educar per transformar (Universitat Pompeu Fabra i Catesco)

<https://www.educarpertransformar.cat/>

Proposta de reflexió pedagògica

- 1) **“Reimaginem junts els nostres futurs: un nou contracte social per a l’educació” (UNESCO, 2021) → proposta de reflexió en centre sobre el propòsit de l’educació a partir del nou informe mundial de la UNESCO.**
 - ❑ *Debat sobre la premissa de l’informe:*
 - ❑ *Reflexió sobre el rol de l’educació per a forjar futurs pacífics, justos i sostenibles:*
 - ❑ *Reflexió sobre les propostes de renovació que proposa la UNESCO per a l’educació*
- 2) **ABP x ODS → proposta d’anàlisi i millora d’una experiència d’aprenentatge basada en la realització d’un projecte a partir d’orientar-la a l’assoliment dels ODS.**
 - ❑ *Contrast d’una experiència d’aprenentatge amb la proposta d’objectius d’aprenentatge del document “Educació per als Objectius de Desenvolupament Sostenible: objectius d’aprenentatge” (UNESCO, 2017) → QUÈ APRENEM? I PER QUÈ ÉS IMPORTANT?*
 - ❑ *Contrast d’un projecte d’aprenentatge amb la proposta de principis clau del marc d’aprenentatge basat en projectes d’alta qualitat de pblworks- → COM APRENEM?*
 - ❑ *Comparteix el teu projecte i coneix els projectes d’altres centres educatius*

Moltes gràcies!!

